

1 MEI 2016 – ZESDE PAASZONDAG

EERSTE LEZING

HANDELINGEN DER APOSTELN 15, 1-2.22-29

In die dagen verkondigden enige mensen die van Judea waren gekomen, aan de broeders de leer: „Indien ge u niet naar Mozaïsch gebruik laat besnijden, kunt ge niet gered worden.” Toen hierover onenigheid ontstond en Paulus en Barnabas in een felle woordenwisseling met hen raakten, droegen Paulus en Barnabas en enkele andere leden van de gemeente op met deze strijdvrage naar de apostelen en oudsten in Jeruzalem te gaan.

Deze besloten samen met de hele gemeente enige mannen uit hun midden te kiezen en met Paulus en Barnabas naar Antiochië te sturen: Judas, bijgenaamd Barsabbas, en Silas, mannen van aanzien onder de broeders, en hun het volgende schrijven mee te geven:

„De apostelen en de oudsten zenden hun broederlijke groet aan de broeders uit de heidenen in Antiochië, Syrië en Cilicië. Daar wij gehoord hebben dat sommigen van ons u door woorden in verwarring hebben gebracht en uw gemoederen hebben verontrust, zonder dat ze van ons enige opdracht hadden gekregen, hebben wij eenstemmig besloten enige mannen uit te kiezen en naar u toe te sturen, in gezelschap van onze dierbare Barnabas en Paulus, mensen die zich geheel en al hebben ingezet voor de naam van onze Heer Jezus Christus. Wij hebben dus Judas en Silas afgevaardigd die ook mondeling hetzelfde zullen overbrengen. De heilige Geest en wij hebben namelijk besloten u geen zwaardere last op te leggen dan het strikt noodzakelijke: namelijk u te onthouden van spijzen die aan afgoden geofferd zijn, van bloed, van verstikt vlees en van ontucht. Als gij uzelf daarvoor in acht neemt, zal het u goed gaan. Vaarwel!”

TWEDE LEZING

APOKALYPS 21, 10-14.22-23

Een engel bracht mij, Johannes, in de geest op een zeer hoge berg en toonde mij de heilige Stad, Jeruzalem, terwijl zij van God uit de hemel neerdaalde, stralend van de heerlijkheid Gods; zij schitterde als het kostbaarste gesteente en als kristalheldere jaspis. De Stad was omringd door een zeer hoge muur met twaalf poorten en aan de poorten stonden twaalf engelen; namen waren daarop gegrift, de namen van de twaalf stammen van Israël. Er waren drie poorten op het oosten, drie op het noorden, drie op het zuiden en drie op het westen. En de stadsmuur had twaalf grondstenen en daarop stonden de twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam.

Maar een tempel zag ik er niet, want God, de Heer, de Albeheerser, is haar tempel zoals ook het Lam. En de Stad heeft het licht van zon en maan niet nodig, want de luister van God verlicht haar, en haar lamp is het Lam.

EVANGELIE

JOHANNES 14, 23-29

In die tijd zei Jezus tot de leerlingen:

„Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord onderhouden; mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem nemen. Wie Mij niet liefheeft, onderhoudt mijn woorden niet; en het woord dat gij hoort is niet van Mij, maar van de Vader die Mij gezonden heeft.”

„Dit zeg Ik u terwijl Ik nog bij u ben, maar de Helper, de heilige Geest die de Vader in mijn Naam zal zenden, Hij zal u alles leren en u alles in herinnering brengen wat Ik u gezegd heb. Vrede laat Ik u na; mijn vrede geef Ik u. Niet zoals de wereld die geeft, geef Ik hem u. Laat uw hart niet verontrust of kleinmoedig worden. Gij hebt Mij horen zeggen: 'Ik ga heen, maar Ik keer tot u terug.' Als gij Mij zoudt liefhebben, zoudt gij er blij om zijn dat Ik naar de Vader ga, want de Vader is groter dan Ik. Nu, eer het gebeurt, zeg Ik het u, opdat gij, wanneer het gebeurt, zult geloven.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN C-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Het vredesoffensief van de Geest

EVANGELIE • Is de mens in staat tot vrede? Sinds Kain het bloed van zijn broer Abel vergoot, lijkt het van niet (zie Genesis 4, 1-16). Telkens als we het goede niet doen, loert de wilde woede als een belager aan onze deur, klaar om ons te grijpen. Moord en doodslag als merkteken van de mens, ook in onze onmiddellijke omgeving.

Op deze zesde zondag van Pasen bevinden we ons nog altijd aan de tafel van de voetwassing. Ook daar is de vrede zoek, want een verrader is heengegaan om te doen wat hij te doen heeft. Jezus is in gesprek met zijn overige leerlingen over wat gebeuren zal. Judas – niet Iskariot – stelt Hem deze vraag: „Heer, hoe komt het dat U zich wel aan ons, maar niet aan de wereld gaat openbaren?” (Johannes 14, 22).

Het antwoord van Jezus – meteen de openingszin van het evangelie – klinkt als een gekend refrein: „Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord onderhouden; mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem nemen.” Volgens Jezus is er maar één weg waarlangs God zich openbaart in het leven van mensen: door lief te hebben en het woord van de Mensenzoon ter harte te nemen. Openbaring voltrekt zich in het hart van de mens en niet te midden van het uiterlijke vertoon van de wereld. Deze wereld heeft niet lief en kan dus ook geen openbaring ontvangen. Daarom stellen de volgelingen van Jezus hun verwachtingen beter niet af op een rijk van glorie en glitter, maar op het onvervalste woord dat van de Vader komt. Dat woord is op zoek naar een verblijfplaats onder ons. Pas dan krijgt het een hoofdletter en komt als Woord aanwezig. Tot zover Jezus tot Judas Taddeüs en de overige leerlingen.

Nog even is Jezus aanwezig bij hen als het vleesgeworden Woord (zie Johannes 1, 14). Daarna komt er een Helper, de heilige Geest. Die Geest is het geïnspireerde Woord: „pleitbezorger” (Nieuwe Bijbelvertaling) en „troosttoeroeper” (Naardense Bijbel). Na de opstanding zal de Geest onderricht geven zowel als het Woord in herinnering brengen. Zo blijft het Woord tot aan de voleinding voortleven in de geest van de vroege Kerk. De Geest staat garant voor continuïteit en aanwezigheid: Hij/Zij is door en door Bijbels.

Geestelijke bijstand begeleidt de leerlingen van Pasen naar Pinksteren. Het verleent hun een vrede, zoals de wereld die niet geven kan. Dit nu is de vurige wens van de Mensenzoon voor al zijn volgelingen: dat zij met zijn Geest vrede mogen vinden.

LEZING UIT HANDELINGEN • Na de succesvolle missiereis van Paulus en Barnabas, waarbij de poorten van het Koninkrijk van God nu ook voor niet-joden openzwaaien, laait in Antiochië in Syrië het strijdpunt op of die ‘heidenen’ niet verplicht zouden moeten worden zich, conform de Wet van Mozes, te laten besnijden. De gemoederen raken zodanig verhit dat een delegatie naar Jeruzalem gestuurd wordt om er de zaak voor te leggen aan de apostelen en de oudsten.

Tot welke oplossing komt men? Ze staat af te lezen in de brief die Paulus en Barnabas meekrijgen: de ‘nieuwe christenen’ wordt geen onnodig juk opgelegd. Enkel het strikt noodzakelijke dient nageleefd te worden. Een viertal bepalingen die wellicht bedoeld zijn om de sociale contacten met de andere (joodse) broeders niet te verstoren. Van verplichte besnijdenis is geen sprake. Het besluit werd in overleg genomen en komt daardoor ook van de heilige Geest. Om de brief kracht bij te zetten, reizen Judas en Silas, twee leidende figuren uit de gemeente van Jeruzalem, mee naar Antiochië.

Het conflict van Antiochië wordt opgelost met een aposteldecree uit Jeruzalem. Het besluit wordt met grote autoriteit voorgesteld: „de heilige Geest en wij hebben besloten”. De apostelen en oudsten beslissen niet vanuit eigen willekeur of machtswellust, maar na rijp beraad met de hele gemeente. Van daaruit zijn ze overtuigd de wil van God te kunnen formuleren in wat ze decreteren. Een mooi voorbeeld van conflicthantering door dialoog. En ook van hoe de Geest nu al de vrede brengt.

LEZING UIT APOKALYPS • Diezelfde geest laat aan Johannes van Patmos de voleinding zien. In het nieuwe Jeruzalem staat geen tempel meer. God neemt er op een andere manier verblijf: Hij en het Lam zijn zelf de tempel. God in ons en wij in Hem. De eenheid is voorgoed en de vrede voor altijd.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be